

ודבריהם חיים וקיימים:

די הייליגע מיהאלאוויטץ'ע תקנות"

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

אויף וועלכע עס האבן גע'חתמ'ט בשנת תרכ"ו די גרעסטע גדולי הדור אין שטאט מיהאלאוויץ, צווישן זיי: הגה"ק ר' מנחם א"ש זצ"ל מאונגוואר ובית דינו, הגה"ק בעל קיצור שו"ע זצ"ל ובית דינו, הגה"ק ר' שמעלקא סעלישער זצ"ל ובית דינו, הגה"ק בעל מעגלי צדק מדעעש זצ"ל, הגה"ק בעל מחנה חיים זצ"ל, הגה"ק בעל ייטב לב מסיגוט זצ"ל ובנו הגה"ק בעל קדושת יו"ט זצ"ל, הגה"ק ר' חיים יוסף מסטראפקוב זצ"ל, הגה"ק ר' הלל קאלאמייער זצ"ל, הגה"ק בעל קול ארי' זצ"ל, און נאך בערך זעכציג רבנים פון איבער גאנץ אונגארן.

עקסטער האבן ספעציעל גע'חתמ'ט אויפן קול קורא: מרן הק' בעל דברי חיים מצאנז זצ"ל, הרה"ק רבי אייזיק'ל זידיטשויבער זצ"ל, און הרה"ק בעל אך פרי תבואה מליסקא זצ"ל

אזוי אויך אין די שפעטערדיגע יארן איז די תקנה עטליכע מאל איבערגעפרישט געווארן במשנה תוקף, ווי עס זענען צוגעקומען צווישן די חותמים: הגה"ק רבי משה'לע דעעשער זצ"ל, הגה"ק מאונטערדאם זצ"ל, הגה"ק ר' יהודה גרינוואלד זצ"ל אב"ד סאטמאר, הגה"ק בעל ערוגת הבושם זצ"ל, הגה"ק מאונסדארף זצ"ל, הגה"ק בעל מעשי למלך זצ"ל, און הגה"ק בעל לבושי מרדכי זצ"ל.

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

אין וועלכע עס שטייט אין סעיף א': "אסור לדרוש דרשה בלשון אומות העולם, וכן אסור לשמוע דרשה בלשון אומות העולם, על כן צריך כל בר ישראל אשר ישמע שרב או אחר דורש בלשון נכרי, לעזוב את בית הכנסת ולצאת החוצה, והדורש צריך לדרוש בלשון יהדות שמדברים בו ישראל הכשרים אנשי המדינה הזאת"

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

אויפן וועלכע די רבנים החותמים האבן קלאר געשריבן אז עס גייט אן בכל עת ובכל זמן: "צריכים אנו להודיע שכל הנאמר בפסק בי"ד הוא על כל מקום ועל כל זמן, בכל מקום אשר דבר מלך מלכי המלכים הקב"ה מגיע, חוק ולא יעבור, דבר אלקינו זה יקום לעולם", און אזוי אויך שרייבן זיי "על כן באנו לחקוק בעט ברזל ועופרת, לזכרון לדורות הבאים דברים האלה הנאמרים בכאן"

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

אויף וואס דער הייליגער קדושת יו"ט זי"ע שרייבט בלש"ק (מובא בשו"ת דברי יואל סי' קפ"ד):

"נתרבה המספחת וצרעת הממארת שהרבנים ישאו מדברותיהם ודרשותיהם בשפת זרה בלשון הפרעדיגער'ס בעוד שהוא הראש והראשון מן הגזירות שגזרו הבי"ד הגדול עלינו ועל זרעינו עד סוף כל הדורות... לכן הנני נטפל לעושי מצוה שוב שנית לקדשו ולהעלות אור שמשו של הפסק בי"ד ואתנה תוקף ועוז לכל הדברים הכתוב בו בלי מגרעת, שלא ימושו ולא יופרו מאתנו עד עולם, וכל הפורש מהם כפורש מן החיים ח"ו".

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

וואס מרן רבינו הקדוש מסאטמאר זי"ע שרייבט דערויף אין שו"ת דברי יואל (סי' י' אות ז') אז קיינער קען נישט בדור הזה מכריע זיין אקעגן די גרויסע לייבן וועלכע האבן גע'חתמ'ט אויף די תקנות קדושות זיי ח"ו אוועקצומאכן, וזל"ק:

"הנה מפורש מדבריהם, שכל זה אסור עפ"י שו"ע והפוסקים, ואין זה איסור חדש, ומאן ספין בדור הזה לחלוק על האריות האלה!, ואף אם יתקבצו כל דורינו זה, אין בכוחינו להכריע אף ציפורן אחת מהם!"

די הייליגע "תקנות מיהאלאוויטץ!" -

אין וועלכן עס איז בראש וראשון נתקן געווארן דער איסור צו דרש'ענען אדער הערן א דרשה בלשון לע"ז, און דער הייליגער חתם סופר שרייבט (תורת משה פ' נשא) אז אפילו זיי זענען גוטע דברי תורה און ווערן געזאגט לשם שמים דאך גייען זיי נישט אריין אין די הערצער פון די צוהערער. אין א תשובה (חו"מ סי' קצ"ז) דרוקט ער זיך אויס "אסור לשמוע תורה מהלועז, והוא כמעמיד אשירה". דער מהר"ם שיק (פ' יתרו) זאגט אז עס איז נישט מעגליך מעורר צו זיין דערמיט מענטשן לתשובה, "ולא החזיר מעולם אף אחד לתשובה". און דער שינאווער רב זאגט אין דברי יחזקאל (פ' ראה) אז אפי' איינער וויל מתקן זיין גוטע זאכן מיט'ן דרש'ענען בלשונות העכו"ם וועלן די גוטע זאכן נישט האבן קיין קיום און קיין חיזוק כלל.

זענען ב"ה איינגעהאלטן געווארן די וואך ביי די גרויסע "כינוסי כלל ישראל" אין לאנדאן און אנטווערפן!

(נאך די פערזענליכע הבטחה אז מען וועט ח"ו נישט עובר זיין דערויף, פונעם גאב"ד התאקה"ח לאנדאן הגאון רבי אפרים פאדווא שליט"א, און פונעם גאב"ד מחזיקי הדת אנטווערפן הגאון רבי אהרן שיף שליט"א)

אויף די קלארע פארלאנג פון טויזענטער שלומי אמוני ישראל תלמידי וחסידיו סאטמאר ומלכם בראשם דער שר צבא ה' ב"ק מרן אדמו"ר עט"ר מסאטמאר שליט"א, וועלכע זענען געשטאנען פעסט בחלמיש צור נישט עובר צו זיין אויף די תקנות

ברוך שמסר עולמו לשומרים!
